

Bli stilla

Paulus talar ofta i sina brev om det som han i Romarbrevet kallar sinnets förnyelse. Denna handlar inte om att bli lite snällare utan det är i grunden fråga om att man genom Anden får en helt ny vishet. Det är inte så lätt att i ord förklara vad som menas med vishet men vi kan lite provisoriskt säga att din vishet är summan av alla dina självklarheter och erfarenheter. Detta betyder att din vishet kan vara bra men den kan också vara dålig. Du använder den varje gång du skall fatta ett beslut. En dålig vishet ger dåliga beslut medan en bra vishet ger beslut som är verklighetsanpassade. Frågan är alltså om din vishet stämmer med den verklighet där du lever. När vi fostrar våra barn försöker vi ge dem en vishet som går att leva med.

Världens vishet – och Andens

I inledningen till det första brevet till Korinth beskriver Paulus tydligt vad sinnets förnyelse går ut på. Han säger att det som är vist för dem som inte tror, det är dårskap i Guds rike – och tvärtom. Det förståndiga i Guds rike är galenskap i Världens ögon. Paulus tillämpar genast sin tes på den plats där den tydligast går i dagen, nämligen i frågan om hur en seger ser ut.

Ty detta budskap om korset är en dårskap för dem som blir förtappade, men för oss som blir frälsta är det en Guds kraft. (1 Kor 1:18)

Den som segrar i Guds rike ser för Världens ögon ut att ha förlorat. Jesus gav ett bra exempel när han förhördes av Pilatus.

Jesus svarade: "Mitt rike är inte av den här världen. Om mitt rike vore av den här världen, hade mina tjänare kämpat för att jag inte skulle bli överlämnad åt judarna. Men nu är mitt rike inte av den här världen." Pilatus sade: "Du är alltså en konung?" Jesus svarade: "Du säger själv att jag är en konung. Ja, för att vittna om sanningen är jag född, och därför har jag kommit till världen. Var och en som är av sanningen lyssnar till min röst." Pilatus sade till honom: "Vad är sanning?" (Joh 18:36-38)

Denna världens riken utbredades genom att man dödar människor i angränsande riken. Man segrar alltså genom makten att döda andra och genom att dominera. Guds rike utbredades genom att man själv dör för dem som inte tillhör Gud. Man segrar genom makten att ge liv i stället för att ta liv.

Pilatus levde i en tid då filosoferna – precis som nu – hade skapat en sådan röra i tankevärlden att nästan ingenting kunde vara riktigt sant eller falskt. Genom en skicklig debatt kunde man alltid göra sanning till lögn och tvärtom. I dag kallar vi det postmodernism. Pilatus kände kanske bara till den sanning som satt i svärdet. Och det var inte den som Jesus talade om.

Hur vill vi segra?

Jesus levde som han lärde. Han hade inga maktmedel och ingen dominans. När han behövde en predikstol var han tvungen att låna en båt. Det fanns inget prål och ingen mänsklig attraktion. Jesaja hade profeterat:

Han hade varken skönhet eller majestät. När vi såg honom var hans utseende inte tilldragande. (Jes 53:2)

Vi bygger kristallkatedraler och kläder präster i pråliga skrudar. Vi söker efter en proffsighet som är tänkt att imponera i stället för att söka efter den avskalade enkelhet som Jesus själv representerade. Vi frestas ofta att försöka ”förstärka” sanningen, kanske genom att höja rösten, så att vi till sist riskerar att utstråla ett engagemang som vi inte har. Jesaja får åter komma till tals:

Han skall inte skria eller ropa, inte låta sin röst höras på gatorna. Ett brutet strå skall han inte krossa, en tynande veke skall han inte släcka. (Jes 42:2-3)

Jesus hade ingen kampanjkommitté och tycktes nästan inte ens ha några visioner mer än att han till sist skulle ge sitt liv. Han gick runt bland vanligt folk, talade om Guds rike och botade sjuka. Och när det gällde de sjuka kunde han ha gjort det som vi menar vara rationellt. Han kunde ställt sig på en sten och ropat: ”Nu är ni friska allesammans. Gå nu hem och tacka Gud.” I stället gällde det närbkontakt med varje individ. Berättelsen om Jairus och hans vanda när Jesus dröjde för att först tala med kvinnan som hade haft blödningar är en god illustration. Det var inte fråga om kvantitet utan om kvalitet. Också på detta sättet gav han sitt liv.

Sedan kom Jesus hem. På nytt samlades så mycket folk att han och hans lärjungar inte ens hade tid att äta. (Mark 3:20)

Omvändelse

Ty så säger Herren, Herren, Israels Helige: "Om ni vänder om och är stilla, skall ni bli frälsta. Genom stillhet och förtröstan blir ni starka." Men ni vill inte. Ni säger: "Nej, på hästar vill vi jaga fram" — därför skall ni också bli jagade. "På snabba springare vill vi rida iväg" — därför skall också era förföljare vara snabba. Tusen av er skall fly för en enda mans hot eller för fem mäns hot till dess att vad som är kvar av er blir som en ensam stång på bergets topp, som ett baner på höjden. Ja, därför väntar Herren, till dess att han kan vara er nådig, därför tronar han i höghet, till dess att han kan förbarma sig över er. Ty en domens Gud är Herren — saliga är alla de som väntar efter honom. (Jes 30:15-18, Bibel 82)

Vi har lärt oss mycket av industrins management – alltför mycket, tror jag. Vi börjar med drömmar och visioner som sedan skall förverkligas. Detta är inte fel men jag hittar inte en enda person i Bibeln som gör så, inte Mose, inte Jesus och inte Paulus. Alla visste nog vad som var deras uppdrag och mål. Men i Guds rike går vägen till målet så ofta genom mänsklig vanmakt och inte genom vår kapacitet. Om ökenvandringen är en förebild till vår efterföljelse så måste vi göra

klart att det var molnskyn som bestämde från dag till dag och inte Mose.

När vi skall förverkliga våra drömmar får våra hästkrafter ofta för stor plats och i motsvarande grad får Anden för lite att säga till om. Jovisst, vi räknar nog med Gud men vi har redan på planeringsstadiet tänkt ut hur han skall handla. Kanske vi menar att han skall betala alla fakturor som vi drar på oss ”i tro” oavsett vad vi köpte. Hemligheten ligger åter i den enkelhet som Jesus personifierar. Man måste i en viktig mening bli stilla innan man kan sätta sig i rörelse. För Israels folk tog det 40 år i öknen innan de hade lärt sig den läxan.

Vad lärde sig lärjungarna?

De blivande apostlarna fick givetvis lära sig mycket under åren ihop med Jesus. Men det viktigaste hörde ihop med att de fick lära sig hur en seger ser ut i Guds rike. Jesus hade förberett dem på sin död och uppståndelse men eftersom de ännu tänkte på Världens vis förstod de inget. Den verkliga undervisningen bestod i praktisk erfarenhet under den påsk då alla förhoppningar dog för att sedan uppstå i en helt ny form. De hade fått en sinnets förnyelse. De hade vänt om och blivit stilla. De talade inte mer om vem av dem som var den störste.

Du kanske undrar vad stillhet skulle betyda just i ditt liv. Börja då att fråga Herren och dig själv vad som skulle behövas för att du skulle bli en verklig förebedjare.

Sven Reichmann